

POLICYSOLUTIONS

Milliókat utalnak pártjaiknak az EP-képviselők

A Policy Solutions elemzése a magyar európai parlamenti képviselők 2011. áprilisi munkájáról

Vezetői összefoglaló

Az európai parlamenti képviselők pártjaik legbőkezűbb támogatói – derült ki a pártok 2010-es pénzügyi zárómérlegéből. A fideszesek közül Deutsch Tamás volt a „leghálásabb”, 3,2 milliós adományt ajánlott fel pártja számára. Deutscho is felmúlta azonban a jobbikos Kovács Béla, aki 8 millió forintot utalt át a radikális jobboldal támogatására, ráadásul Kovács Balczó Zoltánt váltva csupán 2010 májusától képviselő. A mérlegekből az is kiderült, hogy az MSZP négy európai parlamenti képviselője fejenként egymillió forint feletti összeggel járult hozzá a baloldali párt működéséhez.

A pénzügyeken túl az alkotmányozás dominálta a magyar európai parlamenti képviselők munkáját: a fideszes Szájer Józsefnek ugyan a gyermekek szavazati jogát nem sikerült a végleges alaptörvény szövegbe foglaltatnia, de továbbra is elszánt a kérdésben: uniós szintű párbeszédet kíván indítani a témáról. Az alaptörvény elfogadása utáni időszakban jelentős szerep juthat az áprilisban szakmai konferenciák szervezésén és látogatásán kívül más tevékenységgel nem jelentkező Áder Jánosnak: sajtóhírek szerint Orbán Viktor megbízhatja a sarkalatos törvények bíróságokkal kapcsolatos elemeinek gondozásával. Az új alkotmányt élesen kritizáló szocialisták megpróbálták felvenni az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának napirendjére az alaptörvény kérdését, de annak ellenére, hogy a szakbizottságnak Göncz Kinga az egyik alelnöke, a jobboldali többségű bizottság ezt elutasította. Gurmai Zita egy másik fórumon azonban kijelentette, hogy nem vonja ugyan kétségbe az alkotmány legalitását, de legitimitását igen.

Gál Kinga, a Fidesz kisebbségpolitikai és emberi jogi szakértője több komoly szakmai eredményt is magáénak mondhatott áprilisban. Gál volt az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményről készült vélemény felelőse, valamint állásfoglalási indítvány nyújtott be több külföldi képviselőtársával az észak-afrikai és közel-keleti konfliktusokban tapasztalt nemi erőszakkal kapcsolatban. Hazai megtiszteltetés is érte Gál Kingát: a többpárti egyetértéssel létrehozott Tom Lantos alapítvány társelnöki posztjára kapott felkérést.

Láthatóan lefoglalta a szocialista EP-képviselőket az új magyar alaptörvény ellenzése, hiszen a szokásosnál jóval kevesebb szakpolitikai munka kötődött áprilisban a négy képviselő nevéhez. A baloldali politikusok közül e hónapban Herczog Edit volt a legaktívabb: öt alkalommal szólalt fel az Európai Parlament plenáris ülésén és számos módosító-indítvány és európai bizottsági kérdés is a nevéhez fűződik.

Az Európai Bizottsághoz intézett kérdés lett a jobbikos képviselőknek is az új kedvenc parlamenti műfaja: Szegedi Csanád hat, Kovács Béla pedig további egy ilyen

kérdést fogalmazott meg áprilisban. Szegedi – többek közt – az iránt érdeklődött a Bizottságtól, hogy támogatja-e Érmellék autonómiáját és a Rába habzásának megállítását. Több pénzügyi kérdése is volt Szegedinek – így firtatta azt, hogy a magyar soros elnökség költségeinek mekkora részét állja az Európai Unió.

Bokros Lajos az Európai Konzervatívok és Reformisták csoportja nevében az Európai Parlament „pazarló gazdálkodása” ellen emelte fel szavát: javasolta, hogy emelés helyett 1%-kal faragják le az intézmény költségvetését, és csökkentsék a képviselők kényelmi szolgáltatásait, javítsák az épületek energiahatékonyságát.

Bíró Nagy András – Boros Tamás

A szerzők a Policy Solutions politikai elemzői

I. A magyar EP-képviselők politikai munkája

Az alkotmányozásban vállalt vezető szerepe okán áprilisban Szájer József szerepelt a legtöbbet a magyar EP-képviselők közül a magyar médiában. Az új alaptörvény körül kialakult vitákban nagy erővel védte a kormány álláspontját, sőt kijelentette, hogy hamarosan „más országok fogják másolni elemeit”. Szájernek ugyan a gyermekek szavazati jogát nem sikerült a végleges szövegbe foglaltatnia, de továbbra is elszánt a kérdésben: uniós szintű párbeszédet kíván indítani a témáról. Az alaptörvényt ért kritikák tekintetében „hazai háttérű, politikailag motivált” támadásokat sejtett a háttérben, amiben egyetértett vele Schöpflin György is. A Fidesz rangidős politikusa a „szokásos magyar hisztizésről” beszélt, többek között az Alkotmánybíróság hatásköreinek csökkentése kapcsán. Schöpflin továbbá erősen ellenezte a nyilvánosság előtt az új alkotmányról esetlegesen kiírandó népszavazás ötletét. A fideszes képviselő szerint ez csak politikai manipulációra adna felesleges lehetőséget. Az alaptörvény elfogadása utáni időszakban jelentős szerep juthat az áprilisban szakmai konferenciák szervezésén és látogatásán kívül más tevékenységgel nem jelentkező Áder Jánosnak: sajtóhírek szerint Orbán Viktor megbízhatja a sarkalatos törvények bíróságokkal kapcsolatos elemeinek gondozásával.

Az új alkotmányt élesen kritizáló szocialisták megpróbálták felvenni az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságának napirendjére az alaptörvény kérdését, de annak ellenére, hogy a szakbizottságnak Göncz Kinga az egyik alelnöke, a jobboldali többségű bizottság ezt elutasította. Gurmai Zita egy másik fórumon azonban kijelentette: „Nem vonjuk kétségbe az új alkotmány legalitását, de legitimitását igen. Ezért az alaptörvényt, amint a választók erre felhatalmazást adnak, módosítani fogjuk.” Tabajdi Csaba mindezt azzal egészítette ki, hogy „Még a Fidesz saját európai pártcsaládjá, az Európai Néppárt Frakciója részéről is súlyos kritikák fogalmazódtak meg a magyarországi alkotmányozás folyamatával és az alkotmány tartalmával kapcsolatban”.

Nemcsak belpolitikai ügyekkel lehetett felkelteni áprilisban a média figyelmét: Szájer József mellett a hónap legtöbb nyilvánosságot kapó fideszes EP-képviselője Járóka Livia volt, aki az uniós mandátumához kötődő tevékenységgel vált a hírek rendszeres szereplőjévé. Áprilisban az Európai Bizottság elfogadta a többek között Járóka jelentésén alapuló előterjesztést az uniós romastratégiáról, majd a Budapesten megrendezett Roma Platform, és az a tény, hogy a döcögősen indult soros elnökség potenciális nagy dobásává emelkedett a kezdeményezés, a magyar közvélemény figyelmét is a fideszes képviselő asszony felé fordította. Számos nyilatkozatában Járóka rendre kiemelte, hogy a „romastratégia sikeréhez a romák is kelljenek majd”, jelezve, hogy minden szereplőnek megvan a stratégia végrehajtásában a maga felelőssége.

Kevésbé pozitív hírekkel került reflektorfénybe Deutsch Tamás. A fideszes képviselő többször nyíltan kiállt káromkodásokról sem mentes twitter-bejegyzései mellett, amelyek még az Economist brit hetilap blogjának figyelmét is felkeltették. Deutsch-csal kapcsolatban felmerült továbbá, hogy költségterítési vizsgálat indulhat ellene az Európai Parlamentben, valamint az is nyilvánosságot kapott, hogy magánszemélyként ő adományozta a legnagyobb összeget a Fidesznek az elmúlt időszakban. Még Deutsch 3,2 milliós adományát is felmúlta azonban a jobbikos Kovács Béla, aki 8 millió forintot utalt át pártja támogatására. A híradásokból az is kiderült, hogy az MSZP négy európai parlamenti képviselője fejenként egymillió forint feletti összeggel járult hozzá a baloldali párt működéséhez.

Gyürk András a soros elnökség első felének sikerességét igyekezett érvekkel alátámasztani: a gazdasági kormányzás terén történt előrelépéseket, a februári energiacsúcsot, és a romastratégiát emelte ki. Szintén az új gazdaságirányítási irányt dicsérte az EP-ben Pelczné Gáll Ildikó, aki emellett azt is megindokolta, hogy soros elnökként miért maradt ki Magyarország mégis az Euró Plusz Paktumból. Pelczné szerint a belépés ellentétes lett volna a Magyarország versenyelőnyének fokozására irányuló kormánystratégiával.

Ezen a területen bírálat mellett egy „fél-dicséretet” is kapott a magyar kormány a szocialista képviselőktől: mind Herczog Edit, mind Tabajdi Csaba sikeresnek ítélte a magyar EU-elnökség eredményeit a szorosabb európai gazdasági koordináció területén, bár ők – ellentétben a fideszes képviselőkkel - sajnálkoztak, hogy Magyarország kimarad az Euró Plusz Paktumból.

Az uniós agrárreformok Magyarországra káros hatásairól adott interjút a Magyar Nemzetnek Glattfelder Béla, aki azt is fájalta, hogy a nemzeti érdekeket képviselő fideszes javaslatokat rendre leszavazták az EP-ben. Óvatosságra intett uniós és hazai szinten is az atomenergia-ellenes potenciális intézkedések terén Gyürk András, aki azt is hangsúlyozta, hogy a japán események ellenére továbbra is napirenden van a paksi atomerőmű bővítése.

A magyar munkavállalók és az EU egésze számára pozitív fejleményként értékelte ugyanakkor a munkaerő szabad áramlásának teljességét lehetővé tevő 2011. május 1-i változásokat a Fidesz foglalkoztatás-ügyi szakpolitikusa, Óry Csaba. Óry ugyanakkor a budapesti szakszervezeti tüntetésekkel kapcsolatban már kevésbé volt megértő: elismerte, hogy jó néhány fontos kérdésre felhívják a figyelmet, azonban szerinte a hazai társadalmi párbeszéd hiányosságát kritizálóknak értékelniük kellene, hogy vannak olyan uniós országok, ahol még Országos Érdekegyeztetési Tanács sem működik.

Magyar belpolitikai harcot vívott a múlt hónapban Hankiss Ágnes: Heller Ágnes filozófusról hozott nyilvánosságra egy olyan 1959-es dokumentumot, amely szerint Heller helyeselte az 1956-os forradalom leverését. A Fidesz legkevésbé aktív képviselője, Bagó Zoltán nevéhez áprilisban sem kötődött hivatalosan dokumentált szakmai tevékenység, a jobboldali politikus az Euractiv hírportálnak adott hosszabb interjújával vétette észre magát a leginkább.

Bokros Lajos áprilisban leginkább új szervezetével, a konzervatív-liberális szellemiségű Szabadság és Reform Alapítvány megalapításával került be a magyar médiába.

II. A magyar EP-képviselők szakpolitikai munkája

Gál Kinga, a Fidesz kisebbségpolitikai és emberi jogi szakértője több komoly szakmai eredményt is magáénak mondhatott áprilisban. Gál volt az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményről készült vélemény felelőse, valamint állásfoglalási indítvány nyújtott be több külföldi képviselőtársával az észak-afrikai és közel-keleti konfliktusokban tapasztalt nemi erőszakkal kapcsolatban. Hazai megtiszteltetés is érte Gál Kingát: a többpárti egyetértéssel létrehozott Tom Lantos alapítvány társelnöki posztjára kapott felkérést.

Fontos megbízatást kapott Kósa Ádám is. A fideszes képviselő a fogyatékkal élők társadalmi befogadásáról szóló jelentés felelőse, és áprilisban ennek jegyében már számos fontos, nyilvános konzultációs eseményt tartott. A hazai civilek véleményének kikérése mellett e célt szolgálta a Soros elnökség miatt Budapesten megrendezett európai fogyatékos-ügyi konferencia is, melyen Andor László uniós biztos is részt vett.

Surján László jelentős eredményként mutathatta be azt, hogy az Európai Unió a tavalyi árvízkárok miatt 6 milliárd forintot folyósít Magyarországnak. Ennek igénylése még a Bajnai-kormány alatt indult meg. A Bizottsághoz feltett, írásbeli választ igénylő kérdésében azonban Surján az iránt érdeklődött, hogy a jövőben miként lehetne lerövidíteni a Szolidaritási Alap kifizetésének folyamatát, mivel az csaknem egy évig húzódott.

Láthatóan lefoglalta a szocialista EP-képviselőket az új magyar alaptörvény ellenzése, hiszen a szokásosnál jóval kevesebb szakpolitikai munka kötődött áprilisban a négy képviselő nevéhez. A baloldali politikusok közül e hónapban Herczog Edit volt a legaktívabb: öt alkalommal szólalt fel az Európai Parlament plenáris ülésén, több módosító-indítványt adott be - többek közt a kiegészítő fűtőelemek és a radioaktív hulladékok kezeléséről szóló jelentéshez -, valamint kérdéseket tett fel az Európai Bizottságnak Európa szélessávú internettel való ellátása, valamint a legális zeneletöltésből kizárt kelet-európai országok diszkriminációjának feloldása ügyében. Ez utóbbi kapcsán Herczog kiemelte, hogy ha a magyar zenebarát kelet-európai IP-címmel rendelkezik, akkor képtelen hozzájutni nyugat-európai szolgáltatásokhoz, így például az Apple iTunes szolgáltatásához.

A szocialisták delegációvezetője, Tabajdi Csaba Macedónia csatlakozási tárgyalásainak elkezdését szorgalmazta, és abszurdnak nevezte azt, hogy az ország elnevezésének vitája hátráltatja a balkáni állam európai integrációját. Tabajdi kiállt Ukrajna vízummentessége mellett is: úgy vélte, nem szabad az ukránokat büntetni az ország

esteleges demokratikus és jogállami hiányosságai miatt. Tabajdi képviselőtársa, Gurmai Zita rendszeresen szólalt fel nőjogi kérdésekben konferenciákon, sőt még Indiában is előadást tartott a European Progressive Studies alapítvány felkérésére. Göncz Kinga a még szociális miniszterként általa létrehozott magyarországi rehabilitációs intézetek megvédéséért „lobbított” az Európai Bizottságánál, valamint módosító indítványokat adott be a pénzügyi válságot követő intézkedésekről szóló jelentéshez, javasolva, hogy az Európai Bizottság dolgozzon ki foglalkoztatási és beilleszkedési programokat a legkiszolgáltatottabb csoportok számára.

Az Európai Bizottsághoz intézett kérdés lett a jobbikos képviselők új kedvenc parlamenti műfaja: Szegedi Csanád hat, Kovács Béla pedig további egy ilyen kérdést fogalmazott meg áprilisban. Szegedi – többek közt – az iránt érdeklődött a Bizottságtól, hogy támogatja-e Érmellék autonómiáját és a Rába habzásának megállítását. Több pénzügyi kérdése is volt Szegedinek – így firtatta azt, hogy a magyar soros elnökség költségeinek mekkora részét állja az Európai Unió. Kovács a Jobbiknál már-már hagyományosnak mondható mongol-barátság jegyében egy európai uniós küldöttség felállítását szorgalmazta Ulánbátorban.

Morvai Krisztina áprilisban benyújtotta megválasztása óta első állásfoglalási indítványát, melyben a szeizmikus területeken épült reaktorok – így a szlovén Krško településen lévő atomerőmű – bezárását szorgalmazta. Morvai emellett kérdéseket tett fel Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszternek a politikus európai parlamenti látogatásán, illetve felszólalt a nők elleni erőszak ügyében a strasbourgi plenáris ülésen.

Bokros Lajos az Európai Konzervatívok és Reformisták csoportja nevében az Európai Parlament „pazarló gazdálkodása” ellen emelte fel szavát: javasolta, hogy emelés helyett 1%-kal faragják le az intézmény költségvetését, és csökkentsék a képviselők kényelmi szolgáltatásait, javítsák az épületek energiahatékonyságát.